ב"ה | גיליון **772**
ערב שבת קודש
פרשת **ויצא** תשפ"ו

י-ם	16:00	17:11
ת"א	16:18	17:16
חיפה	16:15	17:14
ב"ש	16:19	17:17

אוצר הנפש

עלון שבועי בענייני תורת הנפש ותיקון המדות משיעורי **הרב יצחק גינזבורג** שליט"א

אוצר הפרשה

גוף ונשמה בחלום יעקב

"וַיַּחֲלֹם וְהִנֵּה סֻלָּם מֻצָּב אַרְצָה וְרֹאשׁוֹ מַגִּיעַ הַשָּׁמָיְמָה וְהִנֵּה מַלְאֲכֵי אֱלֹהִים עֹלִים וְיֹרְדִים בּוֹ. וְהִנֵּה הוי' נִצָּב עָלָיו". מסביר השפת אמת שהסולם הוא הגוף של יעקב אבינו, המלבוש לנשמה, ו"והנה ה' נצב עליו" הוא שרש נשמתו.

ביעקב מתקיים "צמאה לך נפשי, כמה לך בשרי... כן בקדש חזיתך" – כפי ערך הצמאון (מצד הנפש-הנשמה) והכמיהה (מצד הבשר-הגוף) הוא רואה בחלומו את הגוף כסולם ואת הנשמה כנצבת למעלה, מושרשת בה'.

המלאכים העולים ויורדים בסולם רומזים ל-**תריג** מצוות שמקיימים בגוף – כל מצוה היא מלאך-שליח, כמאמר חז"ל "היו מכבדים את המצוות שהן שלוחי ושלוחו של אדם כמותו".

בשמות יעקב, יעקב (העולה מלאך-מלאך, עולה ויורד) שייך לגוף ו-**ישראל** (ר"ת **י**ש **ש**שים **ר**יבוא **א**ותיות **ל**תורה) לנשמה. אחרי החלום אומר יעקב "ונתן לי לחם לאכל ובגד ללבש" – לחם היינו תורה, "לחו לחמו בלחמי" (וכן לחם אותיות חלם, חלום יעקב), ובגד היינו המצוות (לבושי הנשמה המתקיימות בגוף). גם "עזך וכבודך" שבסיום הפסוק "צמאה לך נפשי" רומזים לתורה ומצוות: "עזך" היינו "אין 'עז' אלא תורה" ו"כבודך" היינו מצוות-מלבושים (הנקראים כבוד), והוא סוד "הוי' עז לעמו יתן [כתרגום 'אורייתא לעמיה יהב'] הוי' יברך את עמו בשלום [אותיות מלבוש]".

(ג' כסלו תש"פ)

אוצר הסיפור

אמירת חסידות מעל הכל

היה חסיד שהתאונן ל**אדמו"ר האמצעי (שיום הולדתו חל בט' בכסלו) שכאשר הוא חוזר חסידות, באופן מוצלח ומתקבל, יש לו ישות מכך. הרבי ענה לו "פון דיר זאָל ווערן א ציבלע און חסידות זאָלסט דו חזר'ן" ('אתה תהיה בצל, אבל חסידות תחזור!'). אם אתה יודע מה התפקיד שלך – לא נמנעים ממנו בגלל גאוה.**

(כ"ב טבת פ"א)

אוצר האמרה

צביון ומטרה – עתיק ואריך – תענוג ורצון

המושגים צביון ומטרה שייכים במע' הספירות לשני פרצופי הכתר, עתיק ואריך, ובנפש הם כוחות התענוג והרצון. המטרה של כל דבר, התכל'ס שלו, היא הרצון-המבוקש ממנו – מה רוצים מהדבר? מה המטרה? אבל הצביון הוא התענוג שיש בדבר, היפי, האסתטיקה שלו.

> אדמו"ר האמצעי רצה שכאשר שני חסידים יפגשו ברחוב הם ידברו על פרצופי עתיק ואריך

אדמו"ר האמצעי רצה שכאשר שני חסידים יפגשו ברחוב הם ידברו על פרצופי עתיק ואריך. חסיד שפוגש חבר שלו צריך לשאול אותו – 'איזה דברים יפים ראית היום?' ו'מה אתה עושה עם החיים שלך? מה המטרה שלך?'. השאלות של הצביון והמטרה הם שאלות שבאות מפרצופי עתיק ואריך שבכתר.

(כ"א סיון תשפ"ג)

אוצר קצר

"וישא יעקב רגליו"

יעקב אבינו יוצא לחוץ לארץ. הוא מתפלל – "ויפגע במקום" – והבטחון שלו בהבטחת ה' שישמור אותו ויספק את כל צרכיו גורם ל"וישא יעקב רגליו", "משנתבשר בשורה טובה שהובטח בשמירה נשא לבו את רגליו ונעשה קל ללכת". הבעל שם טוב מסביר כאן שיעקב אבינו הוא-הוא השכינה – ובאשר האמונה והבטחון שלו נושאים את רגליו הם בעצם נושאים-מרימים את רגלי השכינה (מההתלבשות שלהן בהיפך-הקדושה ועד להיפך-החיים).

(כ"ו תמוז תשפ"ג)

יו"ל ע"י תלמידי הרב גינזבורג. להצטרפות לתפוצת שיעורי הרב: דוא"ל: itielgi@gmail.com וואטסאפ: 050-7951105

אוצר התבונה

חלומות טובים וחלומות רעים

לפי ספר יצירה, החוש של **חדש בסלו הוא חוש השֵנה**. מה קורה כשאדם ישן? הוא חולם. אם כן, חדש בסלו הוא חדש החלומות.

יש מאמר חז"ל חשוב, שמסביר למה יש חלומות טובים וחלומות רעים. פרק **ט** במסכת ברכות עוסק בחלומות. המסכת הראשונה בתורה שבעל פה מתחילה מקריאת שמע ותפלה ומסיימת בחלומות – כבר אומר דרשני.

שם שואלים: פסוק אחד אומר "בחלום אדבר בו" (אצל שאר הנביאים, חוץ ממשה רבינו, שרואה בהקיץ), זו נבואת אמת, ופסוק אחר אומר "חלֹמות השוא ידברו". אם כן, חלום הוא נבואת אמת או שוא ושקר? חז"ל מתרצים שהחלום הטוב, חלום הנבואה, הוא על ידי מלאך, והחלום הרע הוא על ידי שד. פשוט מאד, יש חלומות של מלאכים ויש חלומות של שדים. חלום של מלאך יכול להיות ממש נבואה וחלום של שד הוא שקר. כמו שכתוב גם בפרק כט בתניא, כדי שאדם יבין את מצבו הפנימי אדמו"ר הזקן אומר שישים לב לכך שמראים לו דברים שקריים וכזביים שמצערים אותו – התת-מודע שבא לידי ביטוי בחלומות ממחיש כמה שהוא רחוק ולמטה. כלומר, הוא בשליטת השדים בלילה, בחלומות, כשהשכל מסתלק (מלאך טוב לא הופך את צירופי האותיות בחלום, ולכן הוא חלום אמתי וטוב, ואילו שד, מלאך רע, הופך את צירופי האותיות שבחלום ל"מילין כדיבין" – וכדלקמן עוד).

> החוש של חדש בסלו הוא חוש השֵנה. מה קורה כשאדם ישן? הוא חולם. אם כן, חדש בסלו הוא חדש החלומות

רבי נחמן אומר שחלום המלאך וחלום השד נקראים גם אדם ובהמה. בהמשך המאמר נראה שזהו פירוש טוב מאד. יש גם הטבת חלום או תענית חלום כשחולמים חלום רע – ללכת לידידים שיאמרו שחלום טוב חלמת, שהופכים את השד למלאך בעצם. החלומות הטובים הם חלומות של אדם, של "רוח בני האדם העֹלה היא למעלה". החלומות הרעים, השקריים, "חלֹמות השוא ידברו", הם חלומות של בהמות – אני בהמה, חלומות שבאים מהנפש הבהמית שלי. אבל כתוב "אדם ובהמה תושיע הוי'" – כמה שזו נשיאת הפכים צריך לעשות חיבור בין האדם והבהמה, והחיבור הוא סוד הזמן, כי כתוב ש-זמן הוא יחוד מה-בן, אדם ועוד בהמה (סוד מהיטבאל – מה-יטבאל).

אם כן, בחלומות יש קיטוב – זוגות מושגים: חלום **טוב** וחלום **רע**, חלום **אמת** וחלום **שקר**, חלום-**מלאך** וחלום-**שד** ויש חלום-**אדם** וחלום-**בהמה**. חשוב להתבונן בכל המלים הללו (שעולות יחד **1820**, **סוד** פעמים **הוי'** וכו'!). אפילו הזוג הכי רחוק, אמת ושקר, הולך יחד באיזה מקום מאד גבוה (סוד העיגולים). יש איזו אמת לאמתו שמחברת אפילו את אמת הגאולה ושקר הגלות (החלום).

נרחיב עוד קצת על החלומות ומקורם:

חז"ל אומרים שכל החלומות של האדם באים מהרהורי לבו, ובפרט מהרהורי אותו היום. אך יש חלום שלא חשב עליו מעולם. וההסבר הוא שאותיות הרהורי לבו מכל ימי חייו (שלא נאבד מהם אפילו אות אחת) עולים ומסתלקים מהכלים (ההקשר שלהם בהקיץ) יחד עם נשמתו בשינה ושם יש מלאך ממונה על החלום ומצרף האותיות בצירוף אחר עד שיוצא מזה דבר שבאמת לא חשב מעולם (רק שכל המרכיבים, האותיות, הם באמת מהרהורי לבו). ואף על פי שהחלום הוא דבר שלא חשב עליו מעולם אף על פי כן לא יראה "פילא דעייל בקופא דמחטא" (פיל שנכנס לקוף-נקב המחט) מפני שאין למראה כזה אותיות כלל בשכלו והרהורי לבו כל ימי חייו (דבר זר שלא חשב מעולם בכל זאת נמצא במציאות בנפשו, "העלם שישנו במציאות", מה שאין כן "פילא כו'", הוא בבחינת העלם שאינו במציאות בנפשו כלל). ועוד, ועיקר, החלום אינו הרהורי לבו ממש אלא מעין הרהורי לבו, מה שאין כן "פילא כו'" אינו מעין הרהורי לבו כלל.

בכלל, לאדם טוב מראים חלומות טובים ולאדם רע חלומות רעים (להכניעו כדי שישוב, וכנ"ל מפב"ט בתניא), אך יש להפך – שדוד לא ראה חלום טוב מימיו ואילו דואג ואחיתופל לא ראו חלום רע מימיהם, כנ"ל. אך גם לצדיק, שהוא טוב ("אמרו צדיק כי טוב"), ישנה נקודת חטא – "כי אדם אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא", גם לצדיק יש הרהורי דברים בטלים וענינים גשמיים שלא לה' המה ומפני הרהורים אלו מעכבים את הנשמה מלעלות מגן עדן התחתון לגן עדן העליון כו', ואז הנשמה בצפור האחוזה בפח ההרהורין כו', והחלומות הרעים הם לטובה משום שהם פועלים הפרשת פסולת מהגוף, ובכך הגוף מתחזק, "ותחלימני והחיני". החלומות עושים ברור, הרע יוצא והטוב עולה היינו "הפח נשבר ואנחנו נמלטנו", לידת הולד נקי מכל דם טמא ("נמלטנו" לשון לידה, כמו "והמליטה זכר"). אצל דוד יצא הרע כדי שיוכל לקבץ נדחים בעולמות בי"ע, אך לדואג ואחיתופל יצא הטוב, עיקר יניקת החיצונים.

(ו' כסלו פ"א)

אוצר הפתגם

כתוב שאבא נותן לבן שלו קושי, עמידה איתנה (הנובעת מה"איתן" שבנשמה). הקשר בין אב לבן הוא בסוד אבן, שמתאפיינת ב**קושי וכובד. הבן, בביבוד הורים שלו, נותן לאביו כובד – הבנים נותנים משקל לאבא שלהם. אבל קושי – חוט שדרה פנימי – אבא אמור לתת לבן שלו.**

(כ"ד טבת פ"ה)

יש **שכל ויש סכל, שאין לו שכל – אחד השרשים שהם דבר והיפוכו, חכם וטפש. בחוש הראיה או שאתה חכם באמת, קשור לאין האלקי, "והחכמה מאין תמצא", או שאתה טפש, רואה את הישות בלבד.**

(בדר"ח תמוז ע"ד)

מחווה עיצובי: דנה & אביחיל | 054-6580146